

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 201

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 2 december 2022

---

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Woonzorgcentra - Moderne technologieën

Tijdens de begrotingsbesprekingen kwam onder meer ter sprake dat in woonzorgcentra nog te weinig gebruikgemaakt wordt van moderne technologieën om onder meer de dienstverlening te verbeteren, maar ook om medewerkers meer ergonomisch verantwoord te kunnen laten werken. Voorbeelden zijn onder meer de aanwezigheid van een toilet met een douchefunctie of het gebruik van Siri, een virtuele assistent die bediend kan worden door spraak.

In het verleden stelde ik ook al vragen over de toepassing van nieuwe mediavormen en IT-toepassingen in de ouderenzorg. Zo kunnen nieuwe communicatiemogelijkheden ingezet worden tegen gevoelens van eenzaamheid, terwijl digitale games kunnen worden ingezet in het kader van revalidatie, beweging of valpreventie, maar ook in het kader van animatie.

Met het 'Impulsprogramma Innovatie in de zorg en gezondheid' wordt samenwerking opgezet tussen alle HealthTech-spelers. Het past in de ambitie van de Vlaamse Regering om meer in te zetten op zorginnovatie. Concreet kent het programma drie pijlers, nl. de academische kennis in Vlaanderen over medische technologieën uitbreiden, bedrijven intensief betrekken bij onderzoeks- en innovatieprojecten via een nieuwe speerpuntcluster, en het implementeren van nieuwe technologieën in de Vlaamse zorgsector. Om dat te bewerkstelligen, wordt elk jaar 12 miljoen euro gereserveerd. De partners zullen nauw samenwerken rond nieuwe HealthTech-toepassingen met focus op vier thema's, nl. gepersonaliseerde geneeskunde, digitale geneeskunde, efficiënte gezondheidszorg en baanbrekende zorginnovaties.

Binnen dit impulsprogramma zetten de oproepen TETRA en COOCK Zorg en Gezondheid in op de implementatie van nieuwe technologieën in de zorgsector. Tot november vorig jaar konden projectaanvragen in dit kader worden ingediend.

1. Welke moderne technologieën kunnen de dienstverlening en het werken binnen woonzorgcentra efficiënter maken? In welke mate worden deze al toegepast? Welke obstakels zijn er momenteel om deze breed in te zetten? Hoe zouden deze obstakels kunnen worden aangepakt?
2. Op welke manier worden woonzorgcentra aangemoedigd om moderne technologieën in hun werking te implementeren? Hoe worden goede praktijken ter zake gedeeld?

3. Welke projecten binnen de programma's TETRA en COOCK werden goedgekeurd en zijn ondertussen van start gegaan? Welke daarvan hebben betrekking op de dienstverlening van woonzorgcentra?
4. Heeft de minister zicht op de mate waarin woonzorgcentra thans digitale games inzetten voor de revalidatie van bewoners of om bewoners aan te sporen te bewegen? Worden woonzorgcentra gemotiveerd om dit te doen? Hoe worden goede praktijken dienaangaande gedeeld?
5. Heeft de minister zicht op de mate waarin woonzorgcentra digitale games inzetten in het kader van animatie en tijdsbesteding voor bewoners? Worden woonzorgcentra gemotiveerd om dit te doen? Hoe worden goede praktijken dienaangaande gedeeld?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 201 van 2 december 2022

van **KATRIEN SCHRYVERS**

---

1. Het agentschap heeft niet de rol van observatorium van alle nieuwe ontwikkelingen van moderne technologie in de zorg en heeft dus ook geen overzicht. Recent werd een structureel overleg opgestart tussen de leidend ambtenaren van EWI, VLAIO, VAZG en het departement om beleid te ontwikkelen. De website van VLAIO biedt een overzicht van het aanbod van "Health Tech": <https://www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/dossiers/corona-als-versneller-van-innovatie-de-zorg/partners-de-zorg>
2. Met het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO) spoort de Vlaamse Overheid de publieke sector aan om via overheidsopdrachten innovatieve oplossingen te laten ontwikkelen, uit te testen en te innoveren. Ook woonzorgcentra vallen onder de doelgroep van het programma.
Sinds de start van het programma in 2017 zijn er een 3-tal projecten binnen PIO die gerelateerd zijn aan de werking van de woonzorgcentra. Het betreft volgende projecten:
  - "Ontwikkeling van een beoordelingskader voor alternatieve brandveiligheidsmaatregelen in de zorg", op initiatief van VIPA, departement WVG.
  - "Incontinentiezorg 2.0", op initiatief van vzw ZorgSaam.
  - "Ontwikkeling van digitale tool voor ondersteuning van mensen met jongdementie en hun omgeving" – Orion – Reg. Expertisecentrum Dementie.Verdere informatie over deze projecten is terug te vinden op de PIO-website via volgende linken: '[Brandveiligheid in de zorg](#)', '[Incontinentiezorg](#)', '[Jongdementie](#)'. De resultaten van deze projecten worden verspreid door publicaties, workshops, contacten met de koepels en door van bij de start de nodige stakeholders te betrekken.

Zoals u weet zijn de woonzorgcentra momenteel druk bevraagd door verschillende uitdagingen, waaronder het introductie- en implementatieproces van BelRAI en daar geef ik prioriteit aan.

Ik ben niet op de hoogte van een lerend netwerk tussen woonzorgcentra over moderne technologieën. We zien soms wel specifieke initiatieven door individuele woonzorgcentra zelf zoals hierboven vermeld en dat is goed. We houden ook de vinger aan de pols bij de koepelorganisaties over de wenselijkheid en timing om hierin verder te evolueren.

Flanders' Care zou kunnen tegemoetkomen aan het brengen van innovaties naar de gebruikers of het formuleren van de noden aan de innovators. Dat was ook de doelstelling binnen het opzet van Medvia: 1) Het ecosysteem van bedrijven -met ambities in en oplossingen voor de zorg- uitbouwen en versterken, zowel lokaal in Vlaanderen als internationaal, 2) Bedrijven aanmoedigen om hun expertise te delen en nieuwe toepassingen, producten en businessmodellen te ontwikkelen met behulp van nieuwe technologie en 3) Actief opportuniteiten identificeren, bedrijven verbinden om ze te realiseren en het traject begeleiden tot een succesvolle 'proof of concept'.

3. Het Vlaams agentschap Innoveren en Ondernemen beheert de projecten binnen de programma's TETRA en COOCK. Hierna volgt een tabel met een overzicht van de goedgekeurde projecten in de TETRA-oproep Zorg en Gezondheid. Er werden geen COOCK-projecten ingediend in deze oproepen. Geen van deze projecten is exclusief gericht op dienstverlening in woonzorgcentra.

Projecttitel	Hoofdaanvrager en uitvoerder(s)	Beschrijving/doel
Van cure naar care	Howest - Campus Brugge Station BST5 VUB - Vakgroep Huisartsgeneeskunde en Chronische Zorg	Van cure naar care focust op vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg bij Vlaamse zorgorganisaties. Het project wil de competenties hierrond vergroten (kennis, vaardigheden en attitudes) en de integratie verbeteren.
Immersive Mental Health	Thomas More – Mobilab Thomas More - Toegepaste Psychologie	Immersive Mental Health zet in op het gebruik van immersieve technologie (bijvoorbeeld virtual reality) en biofeedback binnen de zorgsector. Biofeedback meet lichaamssignalen met sensoren.
reCURE - een roadmap naar slimme herbruikbare kwaliteitszorg	UAntwerpen - Departement Productontwikkeling UGent - Vakgroep Materialen, Textiel en Chemische Proceskunde	reCURE wil toeleveranciers van niet-invasieve medische textielproducten handvaten bieden om een succesvolle transitie van wegwerp naar herbruikbare alternatieven te realiseren in de complexe waardeketen van de zorgsector.
XRehab	Hogeschool West- Vlaanderen Universitair Ziekenhuis Gent	XRehab wil de integratie van XR-toepassingen zodanig faciliteren dat ze veel meer ingezet zullen worden voor revalidatie, en zo bijdragen aan een efficiënter en meer gepersonaliseerd revalidatieaanbod.

4-5. Woonzorgcentra voeren zelf een beleid over het al dan niet gebruik van digitale games voor revalidatie of bij andere activiteiten. Zij zijn niet gevraagd dit beleid te communiceren aan het agentschap. Een woonzorgcentrum kan zich met zijn beleid op dit vlak onderscheiden. Belangrijk is vooral dat zij hun beleid toelichten aan hun bewoners, eventuele kandidaat-zorggebruikers en de verwijzers. Het agentschap heeft dus geen zicht of en in welke mate deze games worden ingezet in de woonzorgcentra. Kennis delen dienaangaande is een mogelijke rol voor de koepelorganisaties in de ouderenzorg.